ÇELE

BOLU

Osman ERSOY

Gönül TEMELKURAN

Hatice ARIKAN

Behçet Kemal Çağlar

Ayhan Sabit TÜZÜN

Vahap TUNÇER

İlkân SAN

Muhsin Karamanoğlu

Yücel ÖZKAYA

5

ÇELE

BOLU KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİNİN AYLIK YAYIN ORGANI

Temmuz 1963

Yıl : 1 Sayı : 5

İdare yeri :
Özel İdare arkası
BOLU

Para gönderme ve haberleşme adresi :

ÇELE DERGİSİ
P. K. 4
BOLU

İmtiyaz Sahibi
Bolu Kültür ve Yardımlaşma Derneği adına
Muhsin Karamanoğlu

İdare Müdürü
Erkan Tüzün

Sorumlu Müdür
Yücel Özkaya

Sayısı 100 kuruş
Yıllığı 12 Lira

Gönderilen yazılar geri verilmez

Basıldığı yer
TUNÇER MATBAASI Tel : 173 BOLU

Kapak baskısı :
San Matbaası - ANKARA

İLGİSİZLİK

Daha beşinci sayımızı takdim ederken okuyucularımıza şikâyette bulunmayı elbette arzu etmezdik. Çalışmalarımızda karşılaştığımız zorlukları önünüze sermekle, muhitimizin en yakınımızdan uzağa kadar Dergimize karşı lâkaydisini buna rağmen çalışma gücümüzün tamlığını belirteceğimizi sanıyoruz.

İhtiyaçtan doğmıyan, zoraki meydana getirilmek istenen varlıkların yaşayışı azdır. Belki de mevcut oldukları halde yaşamıyorlardır. İşte biz Çele'yi bu duruma düşürmek istemiyoruz. İstiyoruz ki Çele, Centilmen Bolu Gencinin, Bolu Aydınının, Bolu Kültürlülerinin olsun. Memlekete hiçbir faydası olmıyan tulûatçı ve gösterişçilerin aleti olmasın. Bunun için de elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Arzularımız böyle olmakla beraber samimi bir alâka tesis etmiş sayılmayız.

Memleketimizin her bakımdan çalışmaya muhtaç bir durumu varken, Bolululara yol gösterici, önderlik yapıcı hareketlere örnek olmak isteriz. Bu, arzu edildiği kadar da kolay tahakkuk edecek bir fikir değildir. Bunu da müdrikiz. Bu yoldaki muvaffakiyetimiz ancak dergimizin bir Bolu dergisi olarak bütün hemşehrilerimizce benimsenmesi ile olacaktır.

Bilirmisiniz, Dergimizin şu anda başını sokacak bir İdarehanesi yoktur. İl Basımevinin arkasında Dergimize tahsis edilen odacık, tamirat dolayısıyla tahliye edilince sudan çıkmış balığa döndük. Biz kendimize engin bir deniz değil bir kaşık su arıyoruz. Dergimizin Bolu toplumunda faydalı bir rol oynıyabilmesi için, göz önünde ve uğrak bir yerde idarehanesinin bulunması gerekir. Büyüklerimizin gösterecekleri alâka tek umudumuzdur.

Kıskanmak gibi olmasın ama yazmadan geçemiyeceğiz. Çorum Yüksek tahsil Gençliğinin çıkardığı "Çağrım" adlı dergide 1962 bilânçosu yayımlanmış. 30.000. TL.lık bütçesinde kabarık olarak 20.000. TL.lık bir meblâğ var. Karşısındaki yazı ise aynen şöyledir. "Vilâyetten tahsis"

ÇELE

ARADIĞIMIZ ADAM

Doçent Dr. Osman Ersoy

Bir adam aramıştık, bir adam arıyoruz. Bu toprağın insanlarının yüzyıllar boyunca sürüp gelen dertlerine derman olmasını bilen adamı arıyoruz. Kimbilir belki de bu adamı bulmaya, yetiştirmeye ya da ona yetişebileceği ortamı yaratmaya bizim kuşağın da gücü yetmiyecek. Aradığımız adamı bulamayınca sorumlu aydınları, okur-yazar insanları olan ve çağdaş uygarlıklarla yarışan bir ülkeye hiç bir zaman kavuşamıyacağız.

Atatürk Devrimleri'nden bu yana hep ülkemizi her yönüyle geri kalmış ülkeler sırasından çıkaracak adamı aradık. Analar, babalar, özlemini çektikleri günleri göremeden öldü ya da ihtiyarladılar. Onların yerini alanlar, durmadan bu ülkenin adamını aradılar; fakat, yitirdiğimiz kişiyi bir türlü bulamadık.

Aradığımız adam, Devlet malını, öz malı ve canı gibi korumasını bilen adamdı. "Devlet malını deniz" sayan kişiler, elbette bu ülkenin adamı olamazdı. Yaptığı gezinin harcamasında otomobil yolculuğunu tren, tren yolculuğunu uçak gibi gösteren kişi aradığımız adam olamazdı. Gittiği yabancı ülkenin, nerede ise, taşını toprağını bile bu yoksul milletin parası ile alıp getirmeği amaç edinen kişi de aradığımız adam olamazdı.

Bizim istediğimiz, aradığımız kişi, çalışma alanında ve tuttuğu işde başarılı olan adamdır. Bizim özlemini çektiğimiz, yıllar yılı bulamadığımız kişi ülkesinin çıkarı uğrunda kişisel çıkarlarını gözetmeyen adamdır.

Aslında biz, bu ülkenin adamını hep kendimizden uzakta aradık. Yanılmayıp, kendimizi bu yurdun adamı sayıp, belirli bir sorumluluğu yüklensek ve bize düşeni karınca kararınca yapabilseydik, bu ülkenin aradığı adam olabilirdik.

NİMETLER

Seni ilk sabah türküsü
Seni dinliyorum
Sabah türküsünde sevi
Sabah türküsünde elem
Yapraklarda çiğ
Dudaklar nemli
Yapraklar yeşil yapraklar
Pembe yapraklar

Gönül Temelkuran

MESUT HAYAT

Şimdi Karşıda
Cenk ediyor lâcivert - sarı
Hayır lâcivert - sarı cengi değil
Bu bir dostca kaynaşma
Herkes evine dönüyor
İki kumru var dönmüşler evlerine
Gagalarını tutmuşlar
Leylekler de dönmüşler
Baba yavrularına ve eşine aşkla bakıyor
Çığırgaçlar aşkı ilân ediyor
Ne o? otlar da nemli
Yapışmışlar birbirlerine
Herkes Yuvasında mesut
Ben günahkâr da çekilmeliyim yuvama
Beni kabul ediyorlar ama
Kavga çıkarabilirim evet iyisi gideyim
Doğa mesut kalsın kendi kendince

Gönül TEMELKURAN

NEME LÂZIM YOK... LÂZIM VAR..

(Boludan notlar)

Hatice ARIKAN

Midemizin dostu Kökez suyu ile, havası ile, her tarafı tabiatın özellik ve güzelliklerile bezenmiş olan şirin Bolumuzu yıllar boyunca bir sayfiye sessizliği içerisinde görüyoruz. Bu halin üst üste geçirmiş olduğu depremler (meselâ öğrendiklerimize göre Bolu kaplıcalarının yedi tane olduğu rivayet olunur) ile ilgili midir, değil midir bilmem. Başka ne olabilir ki. Diğer illerden farklı olan, bu sükût. Hülâsa, gözle görünür bir kalkınma adeta korkmuş sokulmaya bu güzelim topraklara.. ve cennet misali Boluya. (son yılların kalkınmasına temas etmiyorum.) Dolayısıyle derim ki: üzerlerine güneş doğdurmadan uyanan hâtunların evlâtları tenbeldir denemez ya.. Hele on dört bin nüfusunu bağrında saklayan bu İl merkezi bir Kültür yuvası olması iktisâdî durumuna da ayrı bir şans sağlaması da var iken..

Lâkin yetiştirilen o evlâtlardan gönül ister ki hiç olmazsa hayat sâhalarından ayırdıkları vakitlerini gönüllü olarak bu topraklara harcasın. Doğup büyüdüğü bu yere hor bakmasın. (maalesef çalışma sahası daha azdır demek nisbeten, cevaplara haktır) Memleketinden kazanç sebebile uzaklaşıp ta dönüp geldiğinde: Bolu yine o Bolu demesin. (fakat ilerisi için ümidimiz var olup hiç olmazsa tesellimiz yetiyor hani.)

Hele Turistik bölgedeyiz diye çırpınıp duranları sayar isek bir avuç içine sığarlar. Bu gibiler çoğalır ise ümit kapısı ancak o vakit açılıyor demektir. O evlâtlar ki toprağına yerleştirilmiş taşını, çimentosunu kendi eşik ve bacasını korur gibi titizlenmesi gerekmez mi? Kısa yoldan söz edilir ise : çalışmak.. Hem de candan.. Hem de gönülden lâzımdır.

Neme lâzım yok hemşehrilerim.. Lâzım var.

Bir misâl :

Aramızdan bir kaç yıl önce ebediyete irtihal eden Bolu evlâtlarından bir isim vermek isterim: Reşat Aker merhum. Bu zat 1932 ve 1946 yılları arasında Boluda Belediye reisliğinde vazife almıştır. Bizlere de bıraktığı eserlerinden, Abantın mesîre haline getirilmesindeki hizmetleri, Turistik Broşürler de kayıtları mevcuttur. Gönül ister ki bu merhum zatın bir fotoğrafı şimdiki Abant tesislerinin bir köşesine hâtırasına hürmeten konulsun. Ama neme lâzım derseniz sayın hemşehrilerim, söylemesi benden, duyurması (Çeleden), ilgi edinecek olan da Bolu Belediyesinden.

Devamı Sayfa 16 da

Bolu'ya.

YAŞAMAK

Yine didik didik - yoluk yoluğum,
Yine şahrem şahrem - bölük bölüğüm;
Gel birik içime, gel doldur beni:
Senden ayrı sudan çıkmış balığım..

Yolumuz düşmeden serviliklere,
Gülüşün işlesin ta iliklere;
Hayranım sendeki beyazlıklara,
Hayranım sudaki maviliklere.

Geçeceğin yola gönül döşemek;
Kırk yıllık belâlım aklı boşamak;
Artık ne düşünce ne yazı ne söz,
Yaşamak istiyor gönlüm, yaşamak.

B. K. Çağlar

SANAT VE SANATKÂR

Ayhan Sabit Tüzün

Büyük Atamızın dediği gibi, hakikaten "Sanat, Milletlerin hayat damarlarından biridir."

Sanat ve Sanatkâra gereken alâka ve takdiri, milletimiz maalesef göstermiyor. Sanatı, ancak onun'la uğraşan sanatkârlar yükseltecektir. Şayet bizler memleketimizde her bakımdan muhtaç olduğumuz sanatı yükseltmek istiyorsak onu meydana getirecek maharetli elleri, yâni sanakârı yetiştirmemiz gerekir. Bu da, sanatkârların yetişmeleri için onlara imkânlar hazırlamakla, onları teşvik etmekle olur.

Bolu'muzda bir Sanat Enstitüsü vardır. Bu Enstitüde materyelleri tam olmıyan Tesviye, Marangoz ve Demircilik kısımlarında kardeşlerimiz okumakta, arkadaşlarımızsa okumuşlardır. Kuruluşundan 15 - 16 yıl geçtikten sonra da ancak müstakil bir Okul binasına kavuşan Sanat Enstitümüz ne dereceye kadar şanslı sayılır siz takdir ediniz.

Bizler yeni bir okula kavuşmakla dâvâmızın tamamen halledilmiş olduğunu asla kabûl etmiyoruz. Çünkü memleketimizde halen ve bundan sonra da çok miktarda motor ve elektrik uzmanlarına ihtiyaç vardır. Onun için Motor ve Elektrik Şubelerinin mutlaka açılmasını istiyoruz. Ve açılan bu şubelerin, şeklî değil, bütün ihtiyaçları giderilmiş olarak faaliyete geçmesini arzu ediyoruz. Yoksa Tesviye Şubesinde olduğu gibi 25 - 30 öğrenciye 5 - 6 torna tezgâhı, her halde askerlikteki teftiş fırçasının görevini yapmaktan ileri gidemez.

Hükümetimiz elindeki imkânları kullansın. Bizler Bolu'lu olarak orada tahsil ve terbiye görecek öğrencilerimizi teşvik edeceğiz. Onların bu himmetten memleket hayrına en iyi bir şekilde faydalanmalarını sağlıyacağız.

Şu kadarcık söyliyeyim ki, mensubu olduğum Esnaf teşekküllerinden birisinin Yönetim Kurulu Üyeleri, sırf memlekette sanat zevk ve arzusunu teşvik için Sanat Enstitüsü Öğrencilerine, düzenliyecekleri bir yarışma ile yardım etme kararındadır.

Mütevazi bütçesi ile böyle örnek bir teşebbüste bulunacak topluluktan ileride daha büyük faydalar da temin edilecektir.

Bu arada sanat ve sanatkârlar hakkındaki yanlış bir düşünceyi de silmek isteriz.

Hepimiz şahit olmuşuzdur ki, öğrenci velileri çocuklarını eğer okulda okuyamazlarsa onları bir sanatkârın yanına çırak veririm diye korkuturlar. Bu yanlış, yanlış olduğu kadar da tehlikeli bir düşüncedir. Bunu düşünmek bile hata iken, hakikatte, okulda okuyamıyan çocuğunu alır bir sanatkârın yanına çırak verir. Sanki orası sürgün diyarıdır. Oraya verilen çocuk ta bir aşağılık duygusu ve fena olarak tanıtılan yere karşı korku ile karışık nefret de doğduğundan kalitesiz bir sanatkâr olup gidiyor. Bu söylediğim umumi değildir, fakat maalesef yüzdesi kalabalık bir gerçektir. İşte memleket kalkınmasının engellerinden birisi de budur.

Şayet biz, okulda şu veya bu sebepten okuyamıyan çocuklarımızı değil de, en çalışkan ve kafalılarını sanai dalında yetiştirerek herhalde en iyi hareketi yapmış oluruz.

Türkiyede 1 numaralı iş adamı olan Sayın Vehbi Koç bile İstanbul Radyosunda yaptığı konuşmada bu hususu ele alarak, "Üniversite tahsilinden ziyade, sanat, turizm, ticaret gibi memleketin biran evvel kalkınmasına faydalı olacak mesleki öğretimi takviye etmek lâzımdır" diyordu.

Ben şahsen Türk Gencinin, hiçbir zaman bir Amerikalı, bir Alman ve bir İtalyan gencinden geri olmadığını söylerim ve bu böyledir. Yeterki elinde imkân olanlar, bu gençliğin, arzulanan iyi yoldan yürümesini temin etsinler.

Şehrimizdeki motor tamir ustalarının ekserisi çekirdekten yetişme olup, ustalarından ne kaptılarsa onları tatbik eder, ve varsa şahsi buluşları ile çalışırlar. Tekniğin çok ileride olduğu şu devirde çantadan yetişmenin dezavantajlarını söylemek fazladır.

Elektrik mevzuuna temas edersek, Bolu'nun dört bir tarafı elektriklenmekte, sanayi ilerlemekte, Sanayinin en büyük yardımcısı elektriği oyuncak gibi kullanacak teknisyenlere de çok ihtiyacımız var ve daha da bu ihtiyaç artacaktır.

Sayın hemşehrilerimin ve sayın Sanatkâr arkadaşlarımın memleket kalkınmasında faydalı olarak çağrılara kulak vermelerini dileyerek yazıma son veririm.

TÜRK HAVA KURUMU NE İŞ YAPAR

Senelerdir, Bolumuzdaki Şubesiyle aynî ve nakdî yardımlar toplıyan Türk Hava Kurumu Bolu Şubesi Bolu için ne yapmıştır? Bolu Gençliğine ne gibi faydalar temin etmiştir? Diğer şehirlerdeki Havacılık Kulüpleri Gençliğe faydalı olurken Bolu Gençliğine havacılık yönünden nasıl faydalı olabiliriz.

Bütün bu sorularımızın cevabını gelecek sayımızdaki bir yazımızla sizlere sunacağız.

Bolu'nun Atatürk Bayramı ve Abant günü

Yazan : Vahap Tunçer

17 Temmuz 1934 Salı günü Bolu'nun yedisinden 70. ine kadar halkı Büyük Atatürk'ü karşılamak üzere yollara düşmüştü. Can ve gönülden bir bekleyişti bu. Millet ne kadar severdi onu ve ne kadar yürekten bağlanmıştı kendisine. Dünya kurulalıberi pek az kişiye nasip olmuştur bu derece gönüllerde yer tutmak.

17 Temmuz 1934 Salı günü Atatürk Bolu toprağına ayak bastı. Coşkun sevinç tezahürleri ve alkış tufanı ufukları tuttu o gün. Soyadları daha kabul edilmemiş olduğundan biricik büyüğümüzü (Gazi) diye anıyorduk. Gazi Kız Enstitüsü altında otomobilden indi. Hoşgeldin Paşam bağrışları altında bir müddet halılar üzerinde yürüyüp tekrar otomobile bindi ve Halkevine geldi. Halkevinde o akşam şerefine verilen büyük ziyafette konuştu, konuşturdu, neş'elendi ve tarihî bir kararı orada aldı. (Kadınların meb'us seçilmesi.)

Gazi Mustafa Kemâl ertesi günü karşıki sahifede gördüğünüz satırları Halkevinin hâtıra defterine yazarak Bolu'dan ayrıldı. Bolu'lular da bu bir gecelik misafirliğin hâtırasını ebedileştirmek için her yıl 17 Temmuzda Bayram yapmaya karar verdiler. Bu yalnız İl merkezin de değil, bütün ilçelerde de kutlanacaktı, kutlanıyordu

Bir kaç yıl geçti. Bolu'nun meşhur ABANT'ı o zaman henüz tanınmıyan, bilinmiyen bir yerdi. Bolu'nun turistik istikbalini ABANT'ı tanıtmakta görenler, Temmuz ayı içinde bir (ABANT GÜNÜ) yapılmasını düşündüler ve bunu 17 Temmuz Atatürk Bayramını takip eden ilk pazar yapılmasına karar verdiler. Bu da bu günün (Akşehir Nasraddin Hoca haftası) gibi, (Bursa festivali) gibi gelenekleştirdi ve yıllarca devam etti.

Gün geldi ki gafil tatbikçiler 17 Temmuz'u (ABANT BAYRAMI) sandılar. Ona göre proğramlar hazırlayıp ilânlar yaptılar. Bilenlerin (Bre aman, yanlış oluyor. Atatürk bayramı arada kayboluyor..) feryadları ya duyulmadı, ya mühimsenmedi ve beş on sene bu böyle sürüp gitti. Artık ne Bolu'da, ne de kazalarında ATATÜRK BAYRAMI diye bir merasim yapılmıyor, milletin aklına hemen ABANT geliyordu.

Zaman zaman mahâllî basındaki yazılarımızla, ve bazan da idare âmirlerini ziyaret edip durumu izah ve bu hatayı düzeltmelerini yalvararak bir kaç seneden beri Atatürk Bayramı'nı Abant günü'nden ayırmaya muvaffak olduk. Halk Eğitim teşkilâtı kurulalıberi Atatürk bayramı hususî bir programla 17 Temmuz günü Halkevi binası önünde kutlanmakta ve Anıt ziyaret edilmektedir. Büyük Atamızın mânevi huzurunda onu hiç bir zaman unutmıyacağımızı tekrarlıyor ve and içiyoruz.

Abant günü'ne gelince,.. O çoktan böyle özel bir gün ihtiyacından uzaklaştı. Abant'ı tanıtmayı başardık. Şimdi Ankara'dan, İstanbul'dan ve yurdun dört bir tarafından kopan yüzlerce otomobil, otobüs Abant'ı dolduruyor. Yapılan, yapılmakta olan, yapılacak olan mükemmel tesisleriyle Abant Türkiyenin cennetidir ve şöhretini böylece yapmıştır. Adı Yurd dışına da yayılmış olan ABANT, yapılacak büyük yatırımlara lâyık değerde bir bâğ ü iremdir ve gelecekte Avrupa'nın, Amerika'nın turistlerini de çekecektir.

18. VII. 1934

Bolu Halkevinde bir gece kaldım. Bolunun güzelliğinden, Halkın coşkun sevinçlerinden çok mütehassis oldum.

Gazi M. Kemal

Bolu Halkevi'nin Hâtıra defteri Bolu Vilâyeti içindeki yüz binlerce defterin en tâlilisidir. Onun içinde büyük Atatürk'ün yukarıki yazısı vardır. Onun içinde İsmet İnönü'nün yazısı vardır. Defter Halkevlerinin kapatılışından sonra uzun müddet Halk Partisi tarafından muhafaza edilmiştir. Şimdi yeniden teşekkül eden Halkevi bu büyük kıymeti kendi muhafazası altına almış olacağını zannederiz.

V. T.

GEL GÖR Kİ

Cahit Sıtkı Tarancı'ya

Yaş otuz beş yolun yarısı değil
O senin zamanındaydı Tarancı
İnsanlar yollarını yaşlarını
Şaşırdılar
Ne yarısı belli yaşın
Ne doğuşu ne batışı belli
Güneşin
Bir kargaşalıktır gidiyor Tarancı

Delikanlılık çağındaki cevher
Yok delikanlılarda
O cevherler yerlerini
Başka şeylere
Başka ülkülere bırakmış Tarancı
İnanmazsın belki inanmazsın ama
Gel gör ki bütün insanlar
Alabildiğine yalancı

Şakaklara kar daha erken
Yağıyor şimdi
Yüzdeki çizgiler daha derin
Mor halkalar desen daha koyu
Yıllar yılı o dost bildiğin
Aynalar istemez oldu bizi
Senin kadar da bakamıyoruz
Aynalara inan ki
Gökyüzündeki renkler

Daha başkalaştı
Gözlerde gönüllerde
Sular daha çabuk boğmaya
Başladı insanları
Ateş daha çabuk yakıyor
Benliğimizi
Acılarımız daha da çoğaldı

Kıyamet kopacak
Kopmalıdır da Tarancı
Mevsimlerde değişti bir bir
Ne kışın kış olduğu belli
Ne Yazın yaz
"Cenazeler-Tarumar olmuş bahçeler"
O kadar çoğaldı ki Tarancı
"Kim" diye soracak

Güç kalmadı bizde
Senin dediğin "Taht mlsâli"
O musalla taşına
Konmaya değmez insanlar
İstemez bu taprak
Cesetlerimiz
İnsanlar o senin bildiğin
İnsanlar değil
İnsanlar insanlığını unuttu
Tarancı

İlkân San

BOLU'DA AÇIK HAVA MÜZESİ.

Dergimizin, ikinci sayısında çıkmış olan, Prof. Dr. Halil Demircioğlu'nun "Bir Memleket Müzezi: Bygdö" adlı yazısı büyük ilgi topladı. Bolu'lu olan Prof. Demircioğlu, ayni müzenin Bolu'da da açılmasını diliyor ve Bolu gençlerini teşvik ediyordu.

Bu açık hava müzesi ile ilgili olarak, Prof. Dr. Afet İnan, Prof. Halil Demircioğlu'nun çok yerinde bir noktaya dokunduğunu belirterek, böyle bir müze açıldığı dakdirde, elinden gelebilecek her türlü yardımı yapacağını söyledi ve bu müze ile ilgili diğer açık hava şehir müzelerini gösteren broşürler verdi.

Etnoğrafya Müzesi Müdürü Hamit Koşay ise, böyle bir müzenin Bolu'ya gerekli olduğuna değinerek, bunun için elinde Bolu ile ilgili ne kadar malzemesi varsa memnuniyetle verebileceğini, Parklar Umum Müdürü, Bolu Vali ve Hususi Muhasebe Müdürü ile ilgi kurmamızı teklif etti. Henüz, Parklar Umum Müdürü ile görüşemediysek de, müsbet bir sonuç elde edeceğimizi umuyoruz.

Müzeler Müdürü, Bolu'lu Mimar İhsan Kıyğı ise, böyle bir müze için elinden gelen her türlü yardımı yapacağını, müze için gerekli plân ve çalışmalarından ücret talep etmeyeceğini belirtmiştir.

İsveçteki gibi, bir köyün yanında, yahud doğrudan doğruya bir köyde eskiden beri kullanılan eşyalar ve diğer özel unsurlar v.s. toplanmasından meydana gelen müze, Bolu'ya yerli ve yabancı turist çekmek için kolaylık sağlayacaktır.

Biz, Bolu Kültür ve yardımlaşma Derneği ve ona bağlı Çele Dergisi olarak, bu iş için uğraşarak elimizden geleni yapacağız. Yalnız, bu iş için Vilâyet ve Hususi Muhasebenin de bizi desteklemesi, ellerinden gelen yardımı esirgememesini dileriz.

ÇELE

Fıkra ve Geçmişten Hâtıralar

Yazan : Muhsin Karamanoğlu

ARPA EKERİM

Bolunun Eski Jandarma Komutanlarından Kara Yüzbaşı Ahmet Ağa ve Oğlu Kara Yüzbaşı Mustafa efendi (Karakoç) İlimizin tanınmış sempati toplamış fakat bir pire için bir yorgan yakan sert kimselerindendi.

Ahmet Ağa Alaybey sokağındaki evinin bahçesinde her akşam birkaç kadeh konyak içer, zevkine düşkün, bahçesinin tanzim ve temizliğinde de titiz.

Mustafa, Ahmet ve Tahsin adındaki üç oğlunu arkadaşlarıyla oynamağa bırakmaz. Okuldan döner dönmez çiçekleri sulatır, bahçeyi temizletir.

Oyun çağındaki çocuklar bu halden bizar. Bir gün Ahmet ağa keyfli bir anında oğlu Mustafaya seslenir.

— Mustafa !....

— Buyurun efendim.

— Mustafa, ben ölürsem bu bahçeyi ne yaparsın ?

Bahçede çalışmaktan bıkmış usanmış olan Mustafa efendi hiç düşünmeden; Arpa ekerim efendim. der.

— Vay Arpa ekersin ha. Arpa ekersin ha. Arpa ekersin ha. diye bir aşağı bir yukarı gezinir, O zamana kadar üç kadehten fazla içmeyen Ahmet Ağa sarhoş oluncaya kadar içer.

Aradan uzun seneler geçti Kara Yüzbaşı Mustafa efendi de aynı bahçede ve aynı havuzun başında her akşam bir kaç kadeh içti. Bahçenin güzelliğine güzellik ilave etti, çocuklarını ve yeğenlerini de Babası gibi çalıştırdı.

GEÇEN AYIN OLAYLARI

* 1500 kişilik kapalı spor salonunun temeli mütevazi bir törenle atılmıştır. Bu törenden Gençlik teşekküllerini temsil eden yalnız Bay Kemal İlkay olmuştur. Yoksa, diğer Kulüp ve Gençlik teşekküllerine haber verilmedi mi? Haber verildi de onlarca bana ne denildi mi? Hangisi oldu ise ikisi de acı.

* Erkek İlk Öğretmen Okulu sene sonu münasebetiyle Cevat Fehmi Başkut'un Paydos eserini temsil etti. 1 ve 2.7.1963 gecesi verilen temsiller çok rağbet görmüş olup Bolu'lular bir sanat zevki tatmışlardır. Eserde emeği geçenleri tebrik ederiz.

* Erkek İlköğretmen Okulu öğrencileri tarafından 28-30.6.1963 tarihleri arasında açılan Resim İş sergisi kalabalık bir ziyaretçi tarafından gezilmiş, olup sergide teşhir edilen eserler imkân bulunduğu takdirde Ankarada'da teşhir edileceği öğrenilmiştir.

* Kız İlköğretmen Okulu tarafından Yumrukaya köyünde bir Biçki-Dikiş kursu açmıştır. Kurs büyük bir rağbet görmüş olup halen çalışmalar devam etmektedir.

Bolulu Şeyhülislam : Bolvî Mustafa Efendi

Asistan : YÜCEL ÖZKAYA

Bolu'lu değerli bir bilgindir. 1657 senesinde Rumeli kadıaskeri, sonrada Köprülü Mehmet Paşanın yardımı ile şeyhülislam olmuştur. Mehmet Paşanın Çanakkalede Venediklere karşı kazandığı zaferden sonra, ocak ağalarından Kara Hasanzade Hüseyin Ağa, Vezir Mehmet Paşayı devirmek isteyince, savaş kazanan bir vezirin devrilmesini doğru bulmadığını belirtmiştir. Sonra, Mehmet Paşa ile arası açılmış ve Vezir Mehmet Paşa, Girid serdarı Deli Hüseyinin katli için fetva istediği halde vermediği gibi, sadrazamın, Anadolu isyanları dururken, Bursaya gidişini de tenkid etmiştir. Bunun için padişaha da bir mektup vermişti.

Padişah, Bolvî Mustafa efendinin bu hareketlerini beğenmeyerek, bunun katli veya nefyi işini, Köprülü Mehmet Paşaya bırakınca, Köprülü, Mustafa efendiyi azledip, önce Mahaliçe, sonra Mısıra sürdü (1659 Nisan), Mısırda 17 sene yaşıyan Mustafa efendi 1675 de ölmüştür.

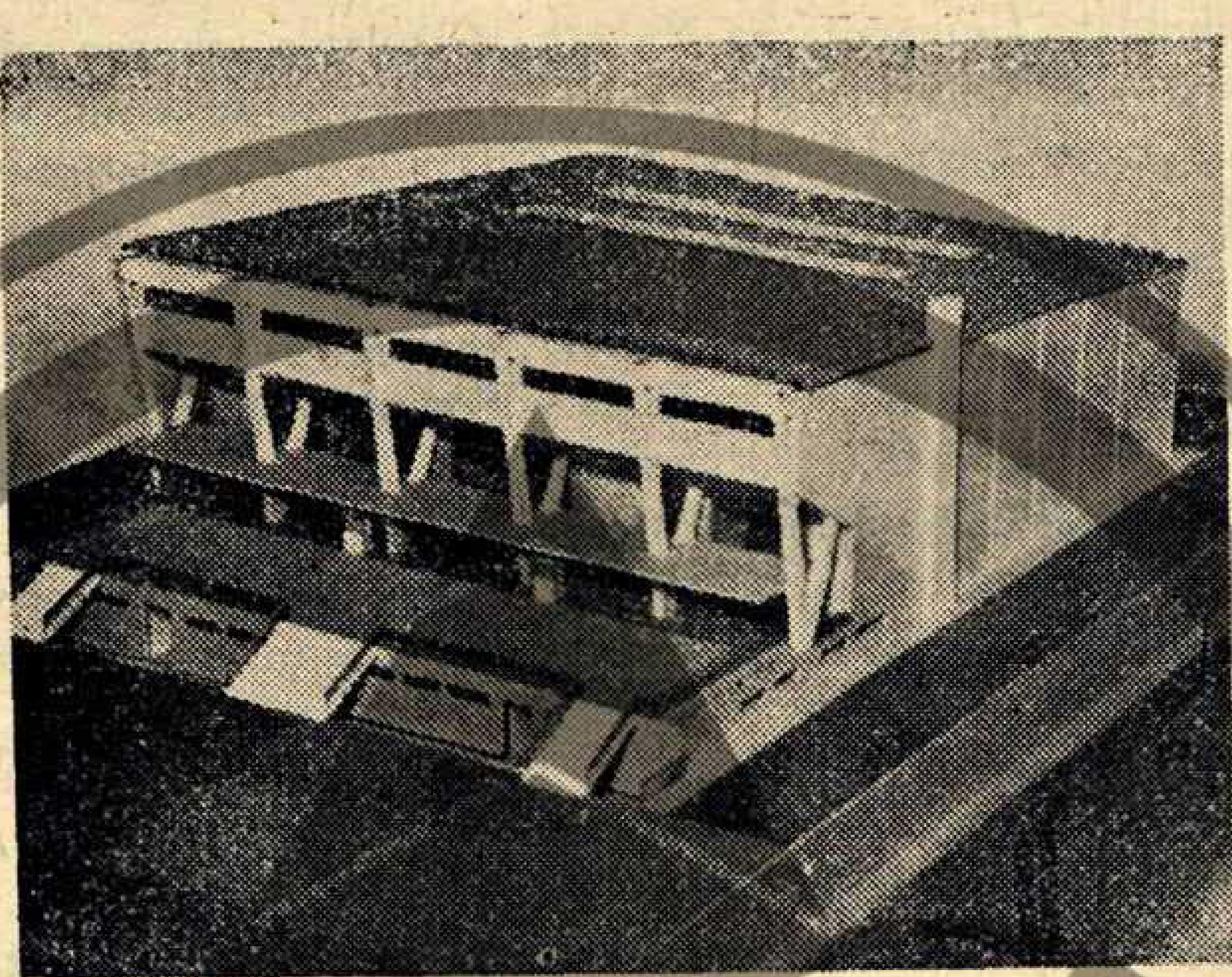
İki senelik şeyhülislâmlığı sırasında birçok eser vermiştir. Bunlardan en önemlisi, "Furu-ı Hanefiye ile "Şerhü eşkâlü't-tesis dir. 1659 da yerine Bursalı Mehmet efendi (Esirî) şeyhülislam olmuştur

Bolvî Mustafa efendi hakkında, Silahtar Tarihi, Naima Tarihi, Sicil-i Osmanî (Mehmet Süreyya), Bursalı Tahir (Osmanlı müellifleri) adlı kitaplarında ve devrin vakanüvislerinin yazdıkları yazılarda geniş çapta bilgi bulunabilmektedir. Bunlardan devrin vakanüvisi olması dolayısiyle en çok bilgiye Naimada rastlıyoruz. Bu bilgilerin çoğunu toplamış durumdayım. Konuyu ilerde geniş olarak, uzun bir makale şeklinde yayınlamak fikrindeyim. Şimdilik bir önsöz şeklinde, Şemseddin Sami'nin Mustafa efendi (Bolvî) hakkında Kamus-ul alâm'da yazdığı kısımı aşağıya geçirmeği uygun gördüm. (1)

"Mustafa efendi (Bolvî) Sultan Mehmet rabi devrinde makam-ı meşahit-i 'islamiyeye geçen alimden olub, Bolu'dan dersaadete vurudla, şeyhülislam-ı sabık Yahya efendiden tahsil-i ulum ve tarik-i kazaya sülûk ederek, 1056 da İstanbul kadısı, 1063 de Anadolu ve 1067 de Rumeli kadıaskeri olduktan 10 gün sonra Köprülü Mehmet Paşanın sevkiyle şeyhülislâm olmuş ve ancak sadırı müşarünileyhin Girid serdarı Deli Hüseyin Paşanın katli için istediği fetfayı vermeyib, diğer bazı hususatda reyine muhalefet etmekle, yirmi iki buçuk aylık meşahatdan sonra vefat etmiştir. İlim ve fazlı ve ahkâm-ı icrasına himmet ve taassubu vardı. Kenz şerh-i eşkali tesise haşiyeleri vardır ".

(1) - Şemseddin Sami - Kamus-ul Alâm - Cild : 6 - Sayfa : 4305.

SPOR

Temeli atılan 1500 kişilik kapalı Spor Salonu

Boluda spor tesisleri büyük bir hızla tamamlanmaktadır. Bu arada iftihar la şunu söyliyebilirizki, son olarak yaptırılan kapalı spor salonu, Ankaradaki Bolulu bir ağabeyimizin eseridir. Bu tesisin kurulmasında muhakkakki birçoklarının emeği vardır. Fakat bizleri ilk uyaran ve yerinde müdahaleleri ile elimizdeki fırsatı kaçırtmıyan ağabeyimiz Bay Şerafettin Kasımhoçaoğludur. Kendisi ile ne kadar iftihar etsek yeridir. Hiç olmazsa uzakta iken bile Bolu'ya bir hizmette bulunabilmiştir.

Bolu'muzda yapılan spor tesisleri yalnız İl bütçesi ile meydana getirilmektedir. Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğününde imkânları son senelerde çok artmıştır. Bilhassa spor-toto'dan bir hayli geliri olmuştur. Bunun için, stadyumda yapılan kapalı tribünlerin karşısına da Genel Müdürlük bütçesinden simetrikleri yapılsın da ihtiyacımız tamamen giderilmiş olsun Son senelere kadar kendi kaderine terk edilmiş bir hali olan Bolu'muzda böylece bakılmanın mutluluğuna ersin. Bu hususta uyarmak ve arzumuzu izhar etmek bizden, tatbiki ise Bölge Başkanımız Vali Sayın Fahri Cıvgın ve Bölge Müdürümüz Sayın Mithat Çetinerden.

Bolu Yüksek Tahsil Derneğinin tertiplediği Yaz Kursları

İstanbuldaki Üniversite ve Yüksek Okullarda okuyan arkadaşlarımız her sene olduğu gibi bu sene de Bolu'daki öğrenci kardeşlerini, arzuladıkları dersler de yetiştirmek üzere Gazipaşa İlk Okulunda bir yetiştirme kursu açtılar. Bütün öğrenci velilerinin takdirini kazanan bu durum bizleri de çok sevindirmiş bulunmaktadır.

Yarının idaresini üzerlerine alacak gençliğin bugünden kendilerini müsbet bir şekilde yetiştirmesi herhalde öğünülecek bir durumdur. Bugün yaz kursları ile başlıyan hareket gelecek yıl daha değişik sahalara intikal edebilir. Gazetelerde memleketimizin muhtelif bölgelerindeki kalkınma hareketleri ilân edilirken Bolumuzda bu yolda nasıl bir çalışma oluyor, bizler bomboş oturuyormuyuz diye haklı olarak üzülenleri hergün işitmekteyiz. İşte bu düşüncelere bir cevap olsun diye durumu memnunlukla bildiriyoruz.

İlkokul mezunlarından Öğretmen okulu ve Lise'ye kadar bütün öğrencilere verilen bu kurslar parasız olarak yapılmaktadır. Bizim temennimiz bu kurslardan en büyük randımanın temin edilmesidir.

Ülkücü arkadaşlarımızı tebrik eder çalışmalarında başarılar dileriz.

Neme lâzım yok.. Lâzım var..

(Bolu'dan Notlar)

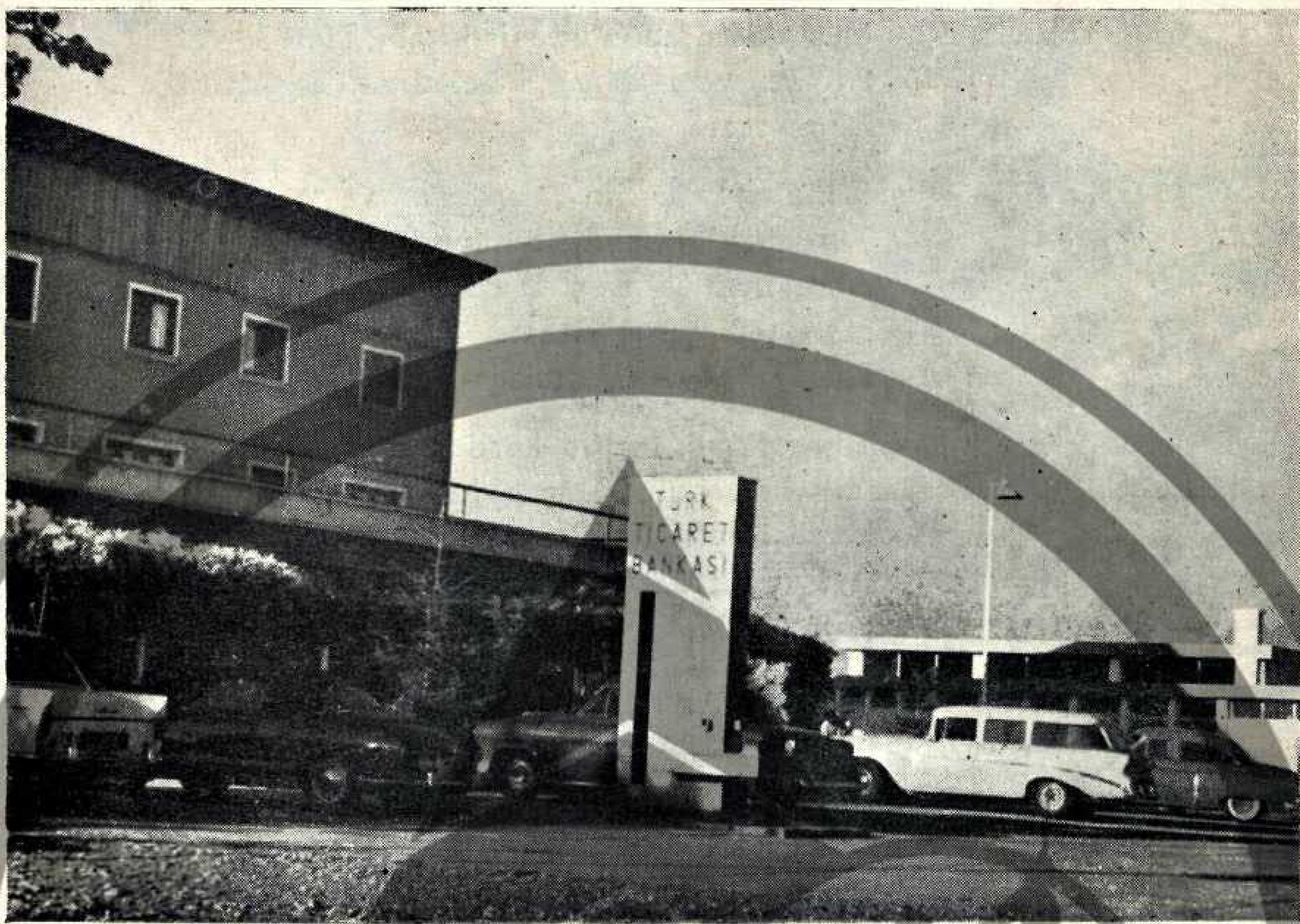
(4 üncü sahifeden Devam)

Günün yorgunluğunu baş yastığa konduğu zaman, bu gün ben işe yarar ne yaptım diye sormak yine cevabını kendimiz tarafından, evet demek ne kadar zevk verici bir his olduğunu düşünmek kadar memleket ve cemiyyet borcu tasavvur edilemez pek kıymetli okuyucularım. Oysa ki her canlı gibi doğup "yaşayıp" ölmek mukadderdir. Biz insan olduğumuza göre o halde? Eserimizi hazırlamaz isek, bu topraklardan doyduğumuza nasıl teşekkür ederiz?. O halde neme lâzım yok lâzım var sözünü kendimize ön sezi kabul edelim aksini düşünen için:

Akşam olur kayalardan gölge düşer, oyerlere
Rüzgâr susar öpüştürmez, o dalları
Tıpkı aklar düşmüş gibi, bu tellere
Gençlik gider kavuşturmaz, bu kolları

22 9 1960 tarihinde yazmış olduğum şiirim hatırıma gelir ancak.

KEÇİBOYNUZLARI	-	Mustafa Kocadon'un şiir kitabı, Fiatı 3 lira. İsteme yeri M. K. Belediye Başkâtibi Akçakoca.
Ç A Ğ D A Ş	-	Şahinkaya Dil'in kurduğu ve Hüseyin Yurdabak'ın sahibi bulunduğu aylik sanat Aktualite ve Düşün dergisi Yıllığı 750 sayısı 60 kuruş isteme adresi Şahinkaya Dil PK. 46 Anafartalar - Ankara
E L İ F	-	Yaşar Faruk İnal'ın kurduğu ve Rauf Usal ın sahibi bulunduğu aylık fikir ve sanat dergisi Yıllığı 12 sayısı 1 lira İsteme yeri PK. 47 Bursa
Ç I Ğ	-	Mersin Halk Eğitim Merkez Müdürlüğünün yayınladığı aylık sanat dergisi Yıllığı 12 lira. Yazışma adresi, T. Öztürk PK. 230 Mersin
YENİ UFUKLAR	-	Aylık Sanat ve Düşün dergisi Yıllığı 12 sayısı 1 lira. İsteme adresi PK. 1 0 3 4 Galata - İstanbul
SANAT DÜNYASI	-	Halide Filgen'in yayınladığı onbeş günlük Mimarî, Dekoratif Sanatlar, Resim-Heykel Ebediyat, Müzik, Sinema ve Tiyatro dergisi Sayısı 100 kuruş Yıllıgı 18 lira İsteme yeri PK. 25 Fatih - İstanbul
Z E R E N	-	Ahmet Büyükkarabacak'ın yayınladığı aylık sanat ve Düşün dergisi. Fiatı 75 kuruş Yıllığı 9 liradır. İsteme adresi PK. 1 9 0 Aksaray - İstanbul
I L G A Z	-	Murat Sinan ve İsmail Karaahmetoğlu'nun yayınladıkları aylık sanat ve Eğitim dergisi Yıllığı 10 sayısı 1 lira. İsteme yeri Ilgaz Dergisi - Ilgaz
K A Y Ş A K	-	Zekeriya Aksu'nun yayınladığı aylık Düşün ve Eğitim dergisi İsteme adresi PK. 4 Bartın
İŞ ve DÜŞÜNCE	-	Türkiye Harsi ve İçtimai araştırmalar Derneği yayın organı Yıllığı 12 sayısı 2,5 lira İsteme adresi "İş ve Düşünce" PK. 16 Beyazıt - İstanbul

Emniyet Motel

NEFİS YEMEKLİ LOKANTA, RAHAT
YATAKLI OTEL VE TEMİZ BAKIMLI

SHELL

SERVİSİ İLE DAİMA HİZMETİNİZDE